

Pirkanmaan maatalojen energiakyselyn alustavat tulokset ovat valmistuneet.

Keväällä 2017 kaikille Pirkanmaan tukea saaville maataloille lähetettiin energian käyttöä koskeva kysely. Kysely toteutettiin ylemmän ammattikorkeakoulun opinnäytetyönä, jonka tarkoitus oli tutkia Pirkanmaan maatalojen uusiutuvan energian käytön nykytilaa sekä siihen liittyviä mahdollisuuksia ja tavoitteita. Kyselyn tuloksia on tarkoitus hyödyntää Biobisnestä Pirkanmaalle –hankkeessa ja mahdollisissa jatkotutkimuksissa.

Pirkanmaan maataloille osoitettuun energiakyselyyn vastasi määräaikaan mennessä 581 tilaa, joista kaikista saatiin jokaisen kysymyksen kattavat vastaukset. Vastanneet tilat edustivat varsin kattavasti koko Pirkanmaan tilojen päätuotantosuuntia.

Tärkein käytössä oleva lämmönlähde oli ylivoimaisesti puupohjainen energia, minkä osuus oli noin 64 % ensisijaisten lämmönlähteiden määrästä. Seuraavaksi yleisimmät päälämmönlähteet olivat öljy (13 %), sähkö (11 %) sekä maalämpö (9 %). Tiloista 66 %:lla oli käytössä kolme lämmönlähdettä. Aurinkoenergian osuus oli kaikista lämmönlähteistä vain vajaa 6 %. Ilmalämpöpumppu oli käytössä noin 15 %:lla tiloista.

Nykyisten käytössä olevien päälämmönlähteiden kunto oli kaikkiaan hyvä. Joka arviointiosa-alueella (paloturvallisuus, työturvallisuus, luotettavuus, käytön helppous sekä kokonaistyytyväisyys) yli 50 % lämmitysjärjestelmistä oli arvioitu välineiltään asiallisiksi ja työympäristöltään siisteiksi.

Uusiutuvista energiamuodoista ylivoimaisesti eniten kiinnosti aurinkoenergia, jonka osuus oli 56,5 % vastanneista tiloista. Vahvasti kiinnostusta oli myös maalämpöä kohtaan 36,8 % sekä puupohjaista energiaa kohtaan 35,5 %.

Tutkimuksessa pyydettiin järjestämään energian käyttöön liittyviä asioita tärkeysjärjestykseen. Tärkeimmäksi tekijäksi nousi ennako-odotusten mukaisesti energian hinta (36,6 %). Selkeästi toiseksi tärkeimmäksi asiaksi koettiin energian saannin varmuus (15,7 %). Laitteiston turvallisuus kohosi kolmanneksi tärkeimmäksi tekijäksi (10,5 %) vain pienellä etumatkalla verrattuna neljänneksi tärkeimpään tekijään käytön helppouteen (10,3 %). Myös viidenneksi tärkein tekijä raaka-aineen kotimaisuus (9,9 %) jäi vain hieman alle turvallisuuden ja käytön helppouden.

Kyselyn yhteydessä tarjottiin maksutonta bioenergianeuvojan tilakäyntiä kaikille vastaajille. Tilakäynnin tilaus oli vapaaehtoista ja sen oli tarkoitus palvella niin konkreettista avun, neuvojen ja opastuksen tarvetta kuin puhtaasti mielenkiintoa. Tilakäyntien yhteydessä todettiin samoja asioita kuin tutkimuksen vastauksissakin. Puupohjainen energia oli monella tilalla jo ennestään käytössä ja siitä ei oltu luopumassa hyvien kokemusten perusteella. Uusi tekniikka erityisesti hakelämmityksessä kiinnosti monia tiloja ja automaattisten järjestelmien myötä päädyttiin monesti laitteiston uusimiseen edelleen puupohjaiseksi. Toinen selkeästi tiloja kiinnostava energiamuoto oli aurinkoenergia. Tilakäyntien yhteydessä aurinkosähkön ja -lämmön soveltuvuus ja kannattavuus käytiin läpi lähes kaikilla tiloilla.

Tulosten perusteella näyttää vahvasti siltä, että Pirkanmaan maatalojen tämän hetkinen energian käyttö perustuu pääosin uusiutuviin energialähteisiin, ensisijaisesti puupolttoaineeseen. Suurimmalla osalla tiloista on käytössään uusiutuvaa päälämmönlähdettä tukevia lämmitysmuotoja, jotka ovat merkittävässä määrin fossiiliseen energiaan perustuvia.

Etenkin aurinkoenergia tulee todennäköisesti lisääntymään merkittävästi Pirkanmaan maataloilla ja pienemmässä määrin myös maalämpö. Puupohjaisen energian käyttö lisääntyy myös suurella varmuudella, mutta painottuu ehkä enemmän nykyisen puupohjaisen lämmitysjärjestelmän uusimiseen, päivittämiseen ja täydentämiseen.

Lopullinen opinnäytetyö julkaistaan vuoden 2018.